

Men kan, schreven wij in de vroegere delen van ons werk waarin wij de geschiedenis van bezet Nederland in de periode mei '40—zomer '44 behandelden, van elk provinciaal en van elk gemeentebestuur, van elk departement en van elke rijksdienst alsook van elke grote onderneming een aparte bezettingsgeschiedenis schrijven — zo ook kan men, desgewenst, een aparte geschiedenis schrijven van elke sectie van de staf Militair Gezag en van elk militair commissariaat. Dat zien wij niet als onze taak; wij moeten samenvatten en willen daartoe de activiteiten van het Militair Gezag aldus groeperen dat wij beginnen met weer te geven wat voortvloeide uit het feit dat het bevrijde Zuiden oorlogsgebied was; daarna beschrijven wij de voedselnood, de vervoers- en energiecrisis, het goederentekort en het sociaal-economisch beleid en wij eindigen met de zuivering.

Wij herinneren er aan dat wij dan twee belangrijke vormen van activiteit van het Militair Gezag *niet* hebben behandeld: het arrestatiebeleid en de voorbereiding van de hulp aan de slachtoffers van de hongerwinter. Desondanks zullen wij reeds aan het slot van dit hoofdstuk voldoende materiaal bijeen hebben gebracht om op het Militair Gezag als geheel iets dieper in te gaan.

Oorlogsgebied

Uit hoofdstuk 7 ('De strijd in het Zuiden') bleek dat er verscheidene gebieden waren, grote en kleine, waaruit de burgerbevolking in verband met het oorlogsgeweld werd geëvacueerd op last hetzij van de Duitse, hetzij van de Geallieerde autoriteiten. Voorzover die evacuaties op last van die laatsten geschieden, kreeg het Militair Gezag er als bemiddelende instantie mee te maken. De Geallieerden stelden transportmiddelen ter beschikking — taak van het Militair Gezag was, te bepalen naar welke gemeenten de evacués zouden worden overgebracht en er zorg voor te dragen dat dezen aldaar door gemeentelijke en particuliere organen goed werden opgevangen, hetgeen in de eerste plaats betekende: goed ondergebracht. Voorzover die evacuaties plaatsvonden naar België, hield de bemoeienis van het Militair Gezag aan de Nederlandse grens op; in België werd de supervisie uitgeoefend door de vertegenwoordiging van het Regeringscommissariaat voor de Repatriëring die er onder leiding stond van mr. G. E. Schipper.

Uit West Zeeuws-Vlaanderen werd een gedeelte van de bevolking (ca.